

Redegørelse vedrørende regulativ for

ELVERDAMSÅEN

HVALSØ KOMMUNE

TØLLØSE KOMMUNE

ROSKILDE AMT

VESTSJÆLLANDS AMT

0. Indholdsfortegnelse.

1. INDLEDNING	3
2. OFFENTLIG PLANLÆGNING	4
2.1 VANDOMRÅDEPLAN	4
2.2 VANDINDVINDINGSPLAN	8
2.3 FREDNINGSPLAN	10
2.4 LANDBRUGSPPLAN	10
3. VÆSENTLIGSTE ÆNDRINGER FORHOLD TIL TIDL. REGULATIV	12
3.1 VANDFØRINGSEVNE	12
3.2 OPRENSNING	13
3.3 GRØDESKÆRING	14
3.4 SLÅNING AF BRÆMMER OG SKRÅNINGER	14
3.5 ØVRIGE ÆNDRINGER	15
4. KONSEKVENSVURDERING AF DE ÆNDREDE VEDLIGEHOLDELSSESBEST.	16
4.1 AFVANDINGSMÆSSIGE FORHOLD	16
4.2 MILJØMÆSSIGE FORHOLD	17
5. RESTATURERINGSBEHOV	19
6. AFSTRØMNINGSFORHOLD	20
7. VANDLØBETS HISTORIE	21

1. Indledning.

Ifølge vandløbsloven af 19. maj 1992 skal vandløbsregulativer udarbejdet efter denne lov ledsages af en redegørelse, der beskriver de forhold, der har betydning for regulativets udarbejdelse. Der skal desuden redegøres for konsekvenserne af de ændrede bestemmelser i regulativet.

2. Offentlig planlægning.

Vestsjællands- og Roskilde amter er planmyndighed for områderne omkring Elverdamsåen. Roskilde amt var indtil 1990 i planmæssig sammenhæng en del af hovedstadsregionen, hvor planmyndigheden blev udøvet af Hovedstadsrådet. Fra 1990 har Roskilde amt været planmyndighed.

I Regionplan 1993 for Roskilde amt og regionplanen for Vestsjællands amt af 1990 er der angivet retningslinier for, hvordan byerne kan udvikle sig, hvordan det åbne land kan udvikle sig, hvor arbejdspladserne kan placeres o.s.v.

Disse retningslinier præciseres og angives mere detaljeret i forskellige sektorplaner. Især vandområdeplanen, vandindvindingsplanen, fredningsplanen og landbrugsplanen indeholder bestemmelser om ferskvandsområderne, og hermed om de forhold, der skal tilgodeses ved udarbejdelse af regulativerne.

2.1 Vandområdeplanen (recipientkvalitetsplanen).

I henhold til lov om planlægning af 6. juni 1991 skal amterne udarbejde en regionplan, der indeholder et afsnit om målsætningerne for vandområdernes kvalitet og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande.

Roskilde amt har valgt at udarbejde en vandområdeplan, hvor der detaljeret er gjort rede for de målsætninger og krav, der stilles til det enkelte vandløbs fysiske forhold, vandkvalitet og vandføring.

For at målsætningerne for vandløbene kan opfyldes, er det vigtigt, at vandløbsvedligeholdelsen udføres sådan, at den understøtter de stillede målsætninger. Vandområdeplanen spiller derfor en væsentlig rolle i forbindelse med udarbejdelse af vandløbsregulativer.

Målsætningssystemet:

	Målsætning	Beskrivelse
Skærpet målsætning	A	Særligt naturvidenskabeligt interesseområde Vandløb omfattet af særlige naturvidenskabelige interesser
Generel målsætning	B1	Gyde og yngelopvækst for laksefisk Vandløb, der skal kunne anvendes som gydeområde og opvækstområde for yngel af ørred og andre laksefisk
	B2	Laksefiskevand Vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ørred og andre laksefisk
	B3	Karpefiskevand Vandløb, der skal kunne anvendes som opholds- og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpefisk
Lempet målsætning	C.	Vandløb, der alene skal anvendes til afledning af vand.
	D.	Påvirket af spildevand.
	E.	Påvirket af grundvandsindvinding.
	F.	Vandløb påvirket af okker

Elverdamsåen er i vandområdeplanen målsat som A vandløb fra st. 0 til tilløb Taderød bæk st.7046 og som B1 vandløb fra st.7046 til udløb i "Tempelkrog"- Isefjord. I det følgende gives et kortfattet resume af de krav til vedligeholdelsen, der stilles til vandløb med denne målsætning.

A. Særligt naturvidenskabeligt interesseområde.

Målsætningen anvendes for vandløb, der omfattes af særlige naturvidenskabelige interesser.

Vandløb målsat som naturvidenskabelige interesseområder skal normalt tilstræbes helt friholdt for sådanne påvirkninger, som kan ændre vandløbskvaliteten.

Den vandføring, der er nødvendig for at opretholde målsætningen, skal sikres.

B1. Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk.

Målsætningen anvendes for små vandløb, hvor havørreder og andre laksefisk allerede gyder, eller hvor det ved restaurering af vandløbet må anses for realistisk, at gydning vil finde sted.

For at sikre de vandrende laksefisk adgang til gydepladserne må der ikke være bygværker og andet, der spærrer for fiskenes opgang i vandløbet.

I gydeområder skal der være en bund af grus og småsten, og der må ikke være aflejringer af slam og sand.

I yngelopvækstområderne skal der være læområder som f.eks større sten og grødeområder.

Forureningsgraden må højst være II. (Se side 7)

Vedligeholdelsen af laksefiskevande skal som hovedregel begrænses mest muligt.

Ved oprensning fjernes kun aflejringer af sand, mudder og slam. Sten og grus må ikke fjernes, og underskårne brinker må ikke beskadiges. Oprensning bør kun foretages i perioden august - oktober. Det tilstræbes at vandløbet bevarer og udvikler fysisk variation.

Grødeskæring skal så vidt muligt udskydes til sensommeren og skal under alle omstændigheder udføres i en slynget strømmende. Skæringen skal foretages så skånsomt som muligt

Slåning af skrånninger og bræmmer må som hovedregel ikke slås.

Der bør foretages beplantning med skyggegivende træer langs lysåbne strækninger som en grødebegrænsende, kantstabiliserende og temperaturdæmpende foranstaltning.

Spildevandspåvirkning

Vandløbskvaliteten kan udtrykkes ved begrebet "forureningsgrad", der primært er afhængig af forureningspåvirkningen, men også i høj grad afhængig af vandløbenes øvrige fysiske forhold, som f.eks. ringe fald eller stærkt reguleret forløb.

I vandområdeplanen anvendes følgende 4 forureningsgrader ved bedømmelsen af vandløbskvaliteten, idet forureningsgraden bedømmes efter hvilke dyr og planter, der kan leve i vandløbet:

Forureningsgrad I = Næsten uforurenat

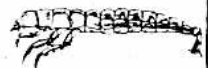

Forureningsgrad II = Ret svagt forurenat

Forureningsgrad III = Ret stærkt forurenat

Forureningsgrad IV = Overordentligt stærkt forurenat.

I vandløbene lever blandt andet orme, snegle, muslinger, insekter og larver af insekter. Mange af disse smådyr er meget følsomme over for forandringer i det miljø, de lever i. Nogle tåler udmærket forurening, og de vil derfor dominere, når de følsomme arter må give op.

Sammensætningen af smådyrsfaunaen afspejler derfor vandløbenes forureningstilstand.

FORURENINGSGRADER I VANDLØB					
	I	II	II-III	III	IV
Hvordan ser vandløbet ud?					
Bunden	Ren	Lidt "fedtet" film af mikroorganismer	Meget "fedtet" film af mikroorganismer	Gråt slam især ved bredderne	Sort stinkende slam
Planter	Mange forskellige men få af hver slags	En del arter	Få arter i stort mængde	Få arter	Ingen
Dyr		Mange arter	En del arter	Få arter i stort antal	Meget få og robuste arter i stort antal
Typisk f.eks.					
	Slørvinge-larve	Vårfluelarve	Ferskvands-tangloppe	Vandbænke-bidder	Røde orme

For at målsætningen i vandområdeplanen kan opfyldes, må forureningsgraden i de enkelte målsætningsgrupper ikke blive ringere end anført i nedenstående skema.

Målsætning	Maximal forureningsgrad
A	II
B ₁	II
B ₂	II
B ₃	II undtagelsesvis II-III
C	II-III

Vandområdeplanen forudsætter at forureningsgraden i den øverste del af Elverdamsåen med skærpet målsætning ikke må overstige F°I-II. Belastningen med urensset opspædet spildevand skal undersøges, og hvis det viser sig at være af betydning for vandløbets tilstand, skal der bygges bassiner ved udløbene.

I den øvrige del af Elverdamsåen må forureningsgraden ikke overstige F°II.

2.2 Vandindvindingsplan

I henhold til vandforsyningsloven af 1978 er der udarbejdet vandindvindingsplaner for amterne.

Ved opstillingen af mål og retningslinier for vandressourcernes anvendelse i regionen er benyttet følgende hovedkategorier:

- vand til befolkningens almindelige forsyning med drikkevand.
- vand til sikring af vandområdeplanens fastsatte vandløbskvalitet m.v.
- vand til øvrige formål, herunder erhvervsformål, markvanding mv..

Bolig, erhverv og fritid.

Befolkningen og erhvervslivet skal i fornødent omfang sikres en tilstrækkelig og kvalitetsmæssig vandforsyning.

Jordbrug.

I det omfang, det ikke strider mod væsentlige naturhensyn og allerede givne vandindvindingsstilladelser, bør jordbruget sikres en vandmængde, som muliggør vanding af de mest vandingskrævende afgrødetyper og de mest sandede jorder.

Der kan ikke meddeles nye vandingstilladelser med overfladevand i særligt udpegede naturområder. I de øvrige områder skal planen bidrage til, at vanding med overfladevand bringes til ophør.

Naturhensyn.

Naturhensyn skal tillægges særlig vægt.

Den eksisterende indvindingsstruktur har allerede givet anledning til væsentlige påvirkninger af regionens vådområder, idet langt den overvejende del af de indvundne mængder tages inddirekte fra vandløb og søer. Et væsentligt element i vandindvindingsplanlægningen vil derfor være hensynet til regionens vådområder.

Naturhensyn vil generelt blive varetaget ved gennemførelse af vandbeparende foranstaltninger, stop for nye indvindinger i og ved højt prioriterede naturområder, stop for brug af overfladevand til vanding, en vis omstrukturering af den regionale indvinding til områder, hvor der ikke skal tages særlige naturhensyn.

Der bør stiles imod en omstrukturering af indvindingen henimod øget indvinding i by og kystnære områder, hvor der oftest er færre naturhensyn at varetage end i "det åbne land".

Der bør gennemføres vandføringsforbedrende foranstaltninger i udvalgte vandløbssystemer. Lokalteterne og foranstaltningernes omfang fastlægges i forbindelse med vandområdeplanlægningen.

Nuværende vandindvindingsstruktur

Elverdamsåen er i dag kun svagt påvirket af vandindvinding. Vandområdeplanen forudsætter, at medianminimumsvandføringen ved Soderup ikke må falde til under 3 l/s.

2.3 Fredningsplan.

Der er udarbejdet fredningsplaner for amterne.

Naturbeskyttelsesloven skal sikre et alsidigt dyre- og planteliv også i vandløbene. Udover fiskeinteresserne bør også det lavere dyre- og planteliv prioriteres højt.

I forbindelse med fredningsplanen og administrationen af § 3 i naturbeskyttelsesloven er det vigtigt, at der tages vidtgående hensyn til de biologiske og landskabelige værdier. Alle amtsvandløb er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Fredningsplanlægningen indeholder kortlægning af fredningsinteresserne indenfor bl.a. landskab, kulturhistoriske områder, plante- og dyreliv samt fritidsliv.

I forbindelse med udarbejdelse af vandløbsregulativer skal der tages hensyn til fredningsplanlægningens bestemmelser.

Elverdamsåen indgår i spredningskorridoren, der strækker sig fra kerneområdet Hvalsø/Lejre til kerneområdet Bramsnæs/Tempelkrogen. Dele af Elverdamsåen er beliggende i disse kerneområder. En betydelig del af Elverdamsåen gennemløber fredede arealer.

2.4 Landbrugsplan

I henhold til landbrugsloven af 1978 er der udarbejdet landbrugsplaner for amterne.

Landbrugsplanen indeholder en analyse af de nuværende jordbrugsmæssigt anvendte arealer med henblik på opdeling af disse i dyrknings-sikre arealer, betinget dyrknings-sikre arealer, samt øvrige jordbrugsmæssigt anvendte arealer.

Det skal sikres, at særligt værdifulde landbrugsområder forbeholdes landbrugserhvervet.

Størstedelen af oplandet til Elverdamsåen er i planen karakteriseret som værdifuldt landbrugsområde.

I forbindelse med udarbejdelse af vandløbsregulativer skal der ved fastlæggelse af vandløbenes vandføringsevne tages hensyn til den jordbrugsmæssige anvendelse af de tilstødende arealer.

3. Væsentligste ændringer i forhold til tidligere regulativ.

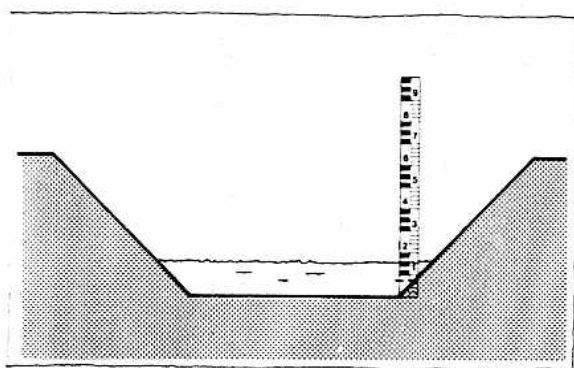
3.1 Vandføringsevne

FØR

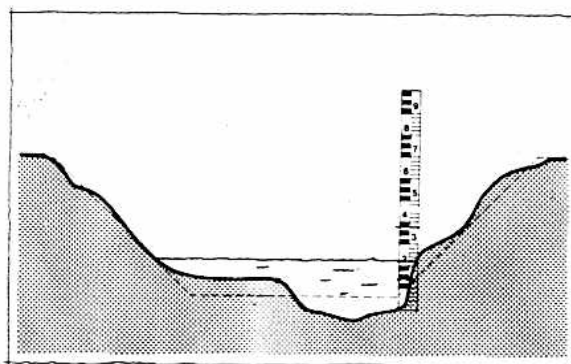
I de tidligere regulativer blev vandløbet vedligeholdt ud fra krav til vandløbets geometriske skikkelse angivet ved en bundkote, bundbredde, skråningsanlæg og fald. Vandløbet skulle renses op, når der var aflejringer på 10 cm. over den angivne bundkote.

NU:

Vandløbet skal efter vedtagelsen af det nye regulativ vedligeholdes ud fra krav til vandløbets vandføringsevne. Det vil sige, at vandløbet må antage en vilkårlig skikkelse, hvis bare det har en vandføringsevne som angivet i regulativet.

Tværsnit 1.

Tværsnit 2.

Tegningen viser to forskellige tværsnit af et vandløb. Kravet til vandløbets vandføringsevne er begge steder overholdt, da der i tværsnit 2 er dannet en dyb smal strømrrende, der kompenserer for aflejringerne på siderne af vandløbet. Vandløbets geometriske skikkelse, som var gældende i det tidligere regulativ, er derimod ikke overholdt i tværsnit 2.

Vedligeholdelse af vandløbet efter krav til vandløbets vandføringsevne sikrer, at der ikke foretages unødvendige oprensninger i vandløbet, samt at vandløbet får et mere varieret forløb.

Oprensning af vandløbet må kun foretages i perioden mellem 1. august og 15. oktober, hvor vandløbets fauna er mindst følsom overfor indgreb.

Fastsættelse af vandføringsevnekrav.

På den A-målsatte del af Elverdamsåen ophæves alle krav til vandføringsevnen.

På den øvrige del af vandløbet er vandføringsevnen fastlagt med udgangspunkt i de tidligere gældende regulativer således, at vandføringssevnen udtrykt ved disse regulativers dimensioner og fald fortsat er gældende. For den del af Elverdamsåen (st. 9.456 til st. 10.156), der ikke tidligere har været omfattet af et regulativ, er udgangspunktet taget i de faktiske forhold.

Vandføringsevne beskrives som en teoretisk skikkelse og fald. Skikkelsen og faldet angiver den vandføringsevne, der mindst skal være til stede i vandløbet. Vandløbet kan antage en vilkårlig skikkelse, blot vandføringssevnen er mindst lige så stor, som den ville have været, hvis vandløbet havde haft den angivne teoretiske skikkelse og fald.

Vandføringsevnen kontrolleres ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. Oprensningen foretages, hvis det konstateres, at vandføringssevnen er mindre, end hvad der svarer til 10 cm's aflejringer over den teoretiske bundkote.

3.2 Oprensning

FØR: Oprensningen blev tidligere udført uden speciel hensyntagen til vandløbets miljø.

NU: På den A-målsatte del af Elverdamsåen foretages der ikke oprensning.

Når det af hensyn til vandløbets vandføringsevne bliver nødvendigt at foretage oprensning af vandløbet, skal der fremover tages videst mulig hensyn til miljøet i vandløbet. Oprensningen skal udføres sådan, at den er i overensstemmelse med vandløbets natur.

Sten og grus, der er med til at give en stabil bund, må ikke graves op. Overhængende brinker, trærødder m.m., der giver vandløbet gode fiskeskjul, må ikke beskadiges.

Naturlige uberørte vandløb vil altid slynge sig. Et slynget vandløb vil ofte være i balance, således at der ikke aflejres sand og mudder. For at fremme det slyngede forløb må oprensningen derfor foretages i en

slynget strømmende, der typisk vil have en bredde på halvdelen til to tredjedele af den nuværende bundbredde.

3.3 Grødeskæring.

FØR: Der blev tidligere skåret grøde 1 gang årligt. Grøden blev skåret i vandløbets regulativmæssige bredde.

NU: På den A-målsatte del af Elverdamsåen foretages der som hovedregel ikke grønnskæring.

For at fremme et slynget forløb af vandløbet, skal grøden skæres i en slynget strømmende efter samme princip som for oprensningen. Der vil således være grøde i vandløbet hele sommerperioden, hvilket tillige giver skjulesteder til fiskene og levesteder for vandløbets smådyr. Det sikrer også, at vandstanden ved de meget lave sommervandføringer ikke sænkes unødigt lavt, samt at vandløbets evne til at rense vandet forøges.

For at sikre afvandingen skæres grøden 1 til 2 gange i løbet af grødeperioden. Grøden skæres kun på strækninger med væsentlig grødevækst i strømmenden.

3.4 Slåning af bræmmer og skråninger.

FØR: Tidligere blev vandløbets skråninger og bræmmer slået 1 gang årligt.

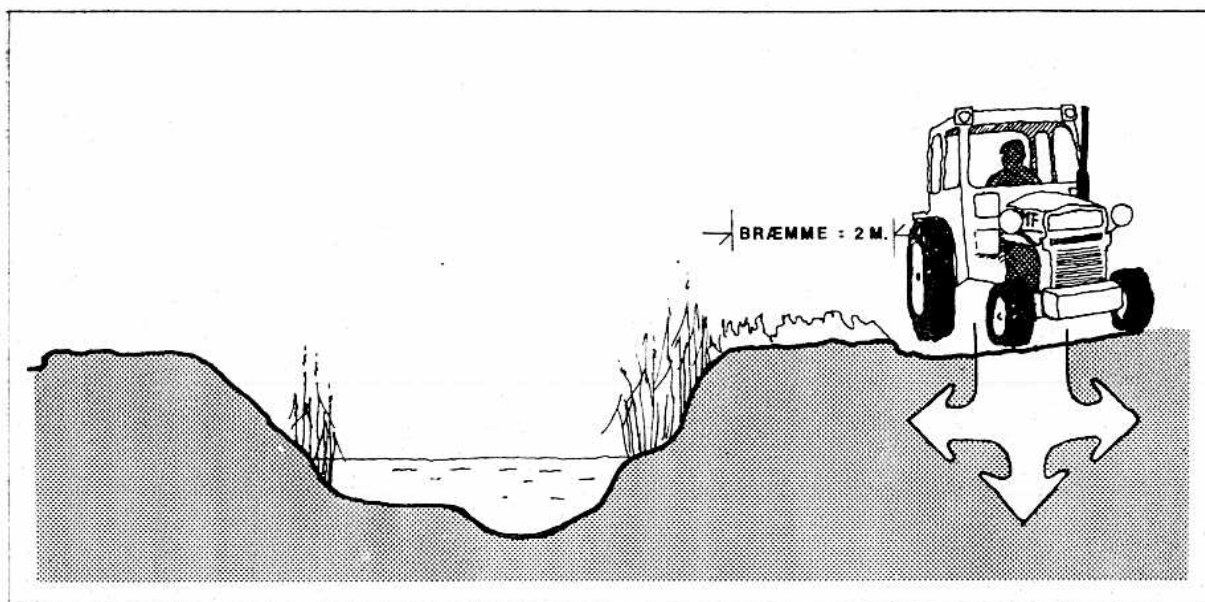
NU: På den A-målsatte del af Elverdamsåen må bræmmer og skråninger ikke slås.

På den øvrige del af vandløbet slås bræmmerne og skråninger som hovedregel ikke. Kun i særlige tilfælde, som fremgår af regulativet, må der foretages slåning. Det kan være nødvendigt at slå bræmmerne på strækninger, hvor vandløbet er smalt, og hvor overhængende vegetation besværliggør grønnskæring. Dette kan især være aktuelt ved den sene grønnskæring om efteråret.

Bestemmelserne skal sikre størst mulig skygning af vandløbet om sommeren for at begrænse grødevæksten og give bedre livsbetingelser for dyr og fugle, der lever i nærheden af vandløbet, samt for at stabilisere brinkerne.

3.5 Øvrige ændringer

- Drænudløb:** Nye drænudløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse anbringes dybere end angivet i regulativet.
- Beplantning:** Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning langs vandløbet for at øge beskygningen og dermed begrænse grødevæksten i vandløbet, jf. vandløbslovens § 34.
- Bræmmer:** Bræmmebredden øges fra 1 meter til 2 meter i landzone, jf. vandløbslovens § 69. Bestemmelsen er med til at sikre, at der ikke pløjes jord ud i vandløbet, og at vandløbets skrånninger skrider ud på grund af tryk fra tunge landbrugsmaskiner. Bræmmerne er desuden med til at hindre, at sand strømmer med overfladevand ud i vandløbet.

På vandløbets bræmmer må der ikke foretages jordbehandling

4. Konsekvensvurdering af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser.

4.1. Afvandingsmæssige forhold

Vintervandføringsevnen:

På strækningen opstrøms tilløbet fra Taderød bæk (st.0 - st.7046), er faldforholdene så gode, at der ikke forekommer aflejringer af sand og mudder. Det er derfor ikke nødvendigt at fastlægge krav til vandløbets vandføringsevne.

På strækningen fra Taderød bæk til Fristrup Møllebæk (st.7046 - st.9456) og fra sandfanget nord for Kragebro udløb i Isefjord (st.10156 - st.13226), er der ved fastlæggelse af vandføringsevnekravet taget udgangspunkt i de tidligere regulativer, således at vandføringsevnen udtrykt ved disse regulativers dimensioner som udgangspunkt fortsat er gældende.

Fra Fristrup Møllebæk til sandfanget (st. 9456 - st. 10156), er vandføringsevnen fastlagt ud fra de eksisterende forhold, da denne strækning ikke tidligere har været omfattet af noget regulativ.

Sommervandføringsevnen:

På strækningen opstrøms tilløbet fra Taderød bæk (st.0 - st.7046), er faldforholdene så gode, at grødeskæring som hovedregel ikke er nødvendig.

Hvis vandmyndigheden vurderer, at der er fare for skader på grund af unormalt høj vandstand, kan der dog ske vedligeholdelse i form af skæring af strømrander i vandløbet.

Desuden fjernes større nedfaldne grene, hvis disse i væsentlig grad har indflydelse på vandløbsdyrenes frie bevægelighed.

Fra Taderød bæk til udløb af sandfanget (st. 7046 - st. 10.184) skæres grøden i en slynget strømrønde om efteråret.

På den sidste del af vandløbet sikres sommervandføringsevnen ved 2 årlige grødeskæringer, hvor grøden skæres i en slynget strømrønde. Ved lav vandføring vil de nye bestemmelser give anledning til en mindre forøgelse af vandstanden.

På grund af en friskere strøm i strømrønden, hvor der er skåret grøde, vil der aflejres mindre sand i vandløbet i sommerperioden.

Samlet vurderes de nye grødeskæringsbestemmelser at give anledning til en øget vandstand ved de små sommervandføringer, mens der ikke vil være væsentlig forringet vandføringsevne ved store afstrømninger. I perioden fra oktober og til den tilbageblevne grøde er visnet ned, vil den nye grødeskæringspraksis give anledning til en mindre forøgelse af vandstanden i forhold til tidligere.

4.2 Miljømæssige forhold

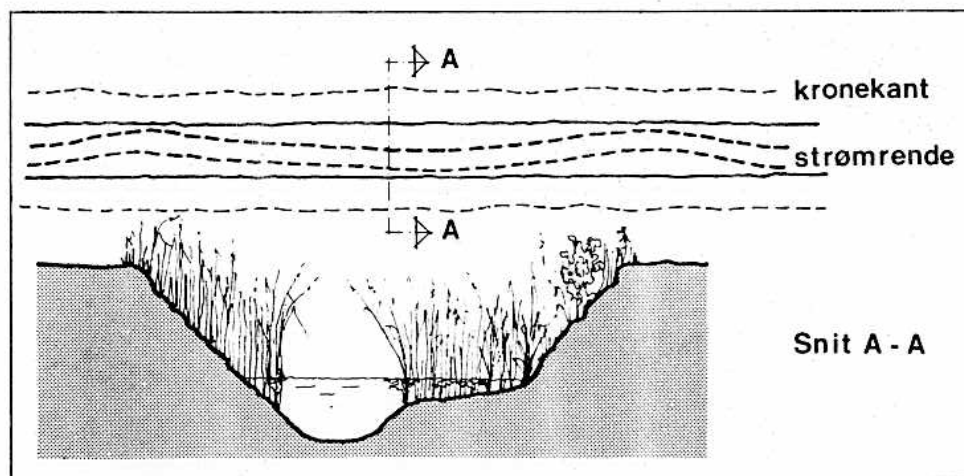
De ændrede vedligeholdelsesbestemmelser vil ud fra en samlet vurdering give vandløbet større variation og fremme et naturligt slynget forløb. Dette giver ikke kun bedre livsbetingelser for fisk og smådyr, men giver også vandløbet en større selvrensende evne.

Vandføringsevnebestemmelserne sikrer, at der ikke foretages unødvendig opgravning i vandløbet.

Oprensningsbestemmelserne sikrer, at der kun fjernes sand og mudder ved oprensningen,

Grødeskæringsbestemmelserne sikrer, at der om sommeren altid vil være grøde i vandløbet, hvilket giver skjulesteder til fiskene og levesteder for smådyr og microflora. Samtidigt sikres det, at der vil være en frisk strøm i strømrønden.

Oprensnings- og grødeskæringsbestemmelserne vil tilsammen bevirke, at vandløbet får en slynget strømrønde, hvor der selv ved lave sommervandføringer vil være en frisk strøm. Vandløbet får et såkaldt "dobbeltprofil".

Etablering af dobbeltprofil

Ved lave sommervandføringer vil der kun løbe vand i stømrønden, mens der ved de store afstrømninger vil løbe vand i hele profilet. Hvis der ikke var en strømrønde, ville der ved de lave vandføringer om sommeren kun være en vandstand på få cm., hvilket ville være meget uheldigt af hensyn til fiskenes muligheder for at overleve.

Den reducerede slåning af skrån timer og bræmmer er med til at give vandløbet skygge om sommeren, og dermed forbedrer livsbetingelserne for de dyr, der lever omkring vandløbet. Dette har betydning for vandløbets funktion som spredningskorridor, se afsnit 2.3.

Bræmmebredden øges fra 1 meter til 2 meter i landzone, jf. vandløbslovens § 69. Bestemmelsen er med til at hindre, at der pløjes jord ud i vandløbet, og at vandløbets skrån timer skrider ud på grund af tryk fra tunge landbrugsmaskiner. Bræmmerne er desuden med til tilbageholde sand fra overfladevand, der strømmer ud i vandløbet.

5. Restaureringsbehov.

Elverdamsåen er i vandområdeplanen målsat som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. Desuden er åen opstrøms Taderød bæk målsat som særligt naturvidenskabeligt interesseområde. Opstrøms den rørlagte strækning findes en næsten intakt smådyrsfauna samt indslag af en række arter, der i dag er meget sjældne på Sjælland.

Med de gode faldforhold på størstedelen af Elverdamsåens forløb, har åen i naturtilstand fungeret som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk, hvilket tidligere tiders betydelige opgang af havørred viser. At der endnu i dag antageligt finder opgang og gydning sted, understreger dette.

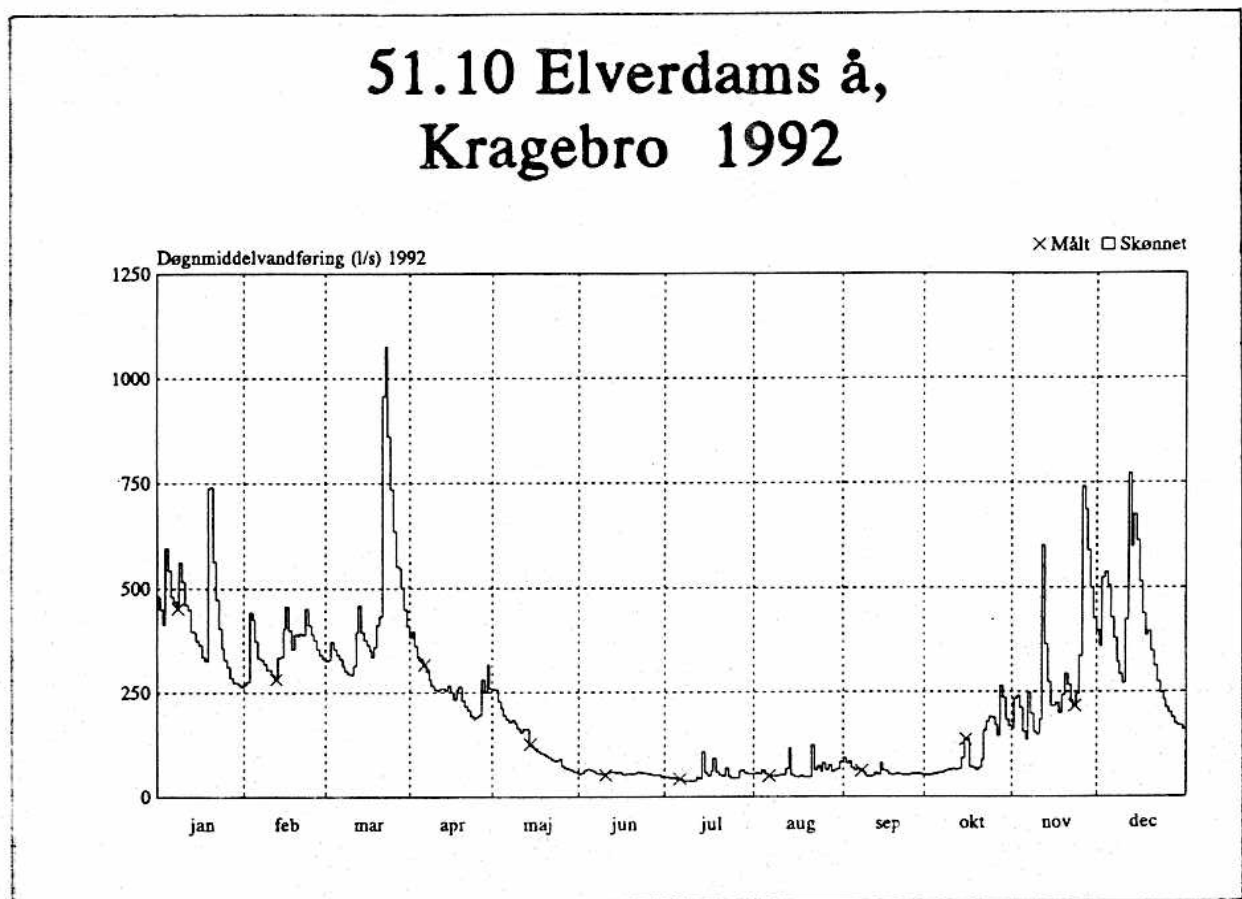
Elverdamsåen bærer præg af reguleringer og hårdhændet vedligeholdelse. Der er behov for at øge variationen i vandløbet, og at sikre egnede gydepladser, så målsætningen kan overholdes.

Tiltag

- 1: Åbning af de rørlagte strækning st. 649 - st. 667 og st. 695 - st. 1456.
- 2: Udlægning af enkeltliggende store sten på strækninger med godt fald.
- 3: Etablering af gydebanker på visse strækninger.
- 4: Etablering af skyggegivende beplantning.

6. Afstrømningsforhold.

Elverdamsåen er kun svagt påvirket af vandindvinding. Medianminimumsafstrømningen er på 1.3 liter/sek/km², hvilket er ret højt, set i forhold til øvrige vandløb i regionen. Nedenstående figur viser afstrømningen ved Kragebro, st. 51.10. i 1992.

Afstrømning, Elverdamsåen ved Kragebro, for året 1992.

7. Vandløbets historie.

- 1961: Landvindingslaget Elverdamsengene og Tempelkrogen oprettes efter kendelse i afvandingskommissionen. Den nederste del af Elverdamsåen reguleres og inddrages herunder som Østre landkanal.
- 1982: Regulativ for Elverdamsåens kommunedel vedtages af Tølløse og Hvalsø kommune.
- 1983: Roskilde amtsråd og Vestsjællands amtsråd beslutter at optage Østre landkanal som amtsvandløb, og vandløbet benævnes igen Elverdamsåen.
- 1984: Regulativ for Elverdamsåens amtslige del vedtages af Roskilde og Vestsjællands amtsråd.
- 1988: Roskilde amt vedtager tillægsregulativ for alle amtsvandløbene, for at iværksætte en mere miljøvenlig vedligeholdelse af vandløbene.
- 1991: Tølløse kommune vedtager tillægsregulativ for alle kommunale vandløb for at iværksætte en mere miljøvenlig vedligeholdelse af vandløbene.

Litteraturliste.

1. Hovedstadsrådet, 1982. Planlægningsdokument PD 351. Forslag til udpegning af jordbrugsinteresseområder.
2. Hovedstadsrådet, 1982. Planlægningsdokument PD 354. Forslag til udpegning af fredningsinteresseområder.
3. Hovedstadsrådet, 1982. Planlægningsdokument PD 355. Forslag til vandindvinding og vandforsyningsstruktur.
4. Hovedstadsrådet 1989. Regionplan 1989.
5. Vestsjællands amt. Regionplan 1990.
6. Roskilde amt, 1992. Afstrømningsmålinger.
7. Roskilde amt, 1993. Vandområdeplan
8. Roskilde amt 1993, Regionplan 1993.

Fællesregulativ for kommune- og amtsvandløbet

ELVERDAMSÅEN

HVALSØ KOMMUNE

TØLLØSE KOMMUNE

ROSKILDE AMT

VESTSJÆLLANDS AMT

Grundkort:

Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kort er gengivet med © Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse.

Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/KD.86.1035.

0. Indholdsfortegnelse.

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET	3
2. BETEGNELSE AF VANDLØBET	4
3. AFMÆRKNING OG STATIONERING	6
4. VANDLØBETS VANDFØRINGSEVNE	7
5. BYGVÆRKER	10
6. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER	12
7. BESTEMMELSER OM SEJLADS	13
8. BREDEJERFORHOLD	14
9. VEDLIGEHOLDELSE	18
10. TILSYN	23
11. REVISION	24
12. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN	25

Appendiks 1: Kort over Elverdamsåen tegning 1 og 2 i 1:10.000

Regulativet er vedlagt "Redegørelse vedrørende regulativ for Elverdamsåen", bilag 1.

1. Grundlaget for regulativet.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af Lov nr. 302 af 9. juni 1982, vandløbsloven, samt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation og registrering af vandløb og om regulativer for offentlige vandløb.

Regulativet er udarbejdet under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, der er fastsat i vandområdeplanen samt øvrige sektorplaner for området vedrørende bebyggelse, fredninger, vandindvinding m.m. Angående disse forhold henvises til den vedlagte redegørelse (Bilag 1).

De hidtil gældende skikkelseskrav ophæves, og i stedet er der fastsat krav til vandløbets vandføringsevne.

Dette regulativ erstatter de hidtil gældende regulativer for Elverdamsåen, regulativ for kommunevandløb nr. 94 i Hvalsø og Tølløse kommuner af 18. juni 1982, regulativ for amtsvandløb nr. 12 Elverdamsåen af juni 1984 samt Roskilde amts tillægsregulativ af 11. maj 1988, for så vidt angår Elverdamsåen. En strækning på 700 meter, dette regulativs st. 9456 - 10156, har hidtil haft status af privat vandløb. Strækningen fra st. 9456 - 9776 er optaget som kommunevandløb i Tølløse kommune og fra st. 9776 - 10156 som amtsvandløb i Vestsjællands amt.

2. Betegnelse af vandløbet.

Regulativet omfatter strækningen af Elverdamsåen fra Storskovens nordvestlige skel i Hvalsø ved det sydligste hjørne af matr. nr. 38a, Kirke-Hvalsø by og sogn, og til udløbet i Tempelkrogen, Isefjorden st. 13.226. Beliggenheden fremgår af kortet, appendiks 1.

På strækningen st. 0 - 1300 forløber åen i Hvalsø kommune, mens det på de efterfølgende 720 m forløber skiftevis i Tølløse og Hvalsø kommuner.

Derefter er åen grænsevandløb mellem de 2 kommuner fra st. 2020 - 9404 ved Fristrup Møllebæk.

Herfra forløber åen i Tølløse kommune frem til st. 10626 ved tilløbet af Amtsskelåen.

På de efterfølgende 596 m danner åen grænse mellem Tølløse og Bramsnæs kommuner for derefter at forløbe i Bramsnæs kommune på den resterende strækning til udløbet i Tempelkrogen.

Vandløbet er kommunevandløb i Hvalsø og Tølløse kommuner på strækningen st. 0 - 9776 (Kragebro), mens det på den resterende strækning fra Kragebro til udløbet i Tempelkrogen er amtsvandløb i henholdsvis Vestsjællands og Roskilde amter fordelt således:

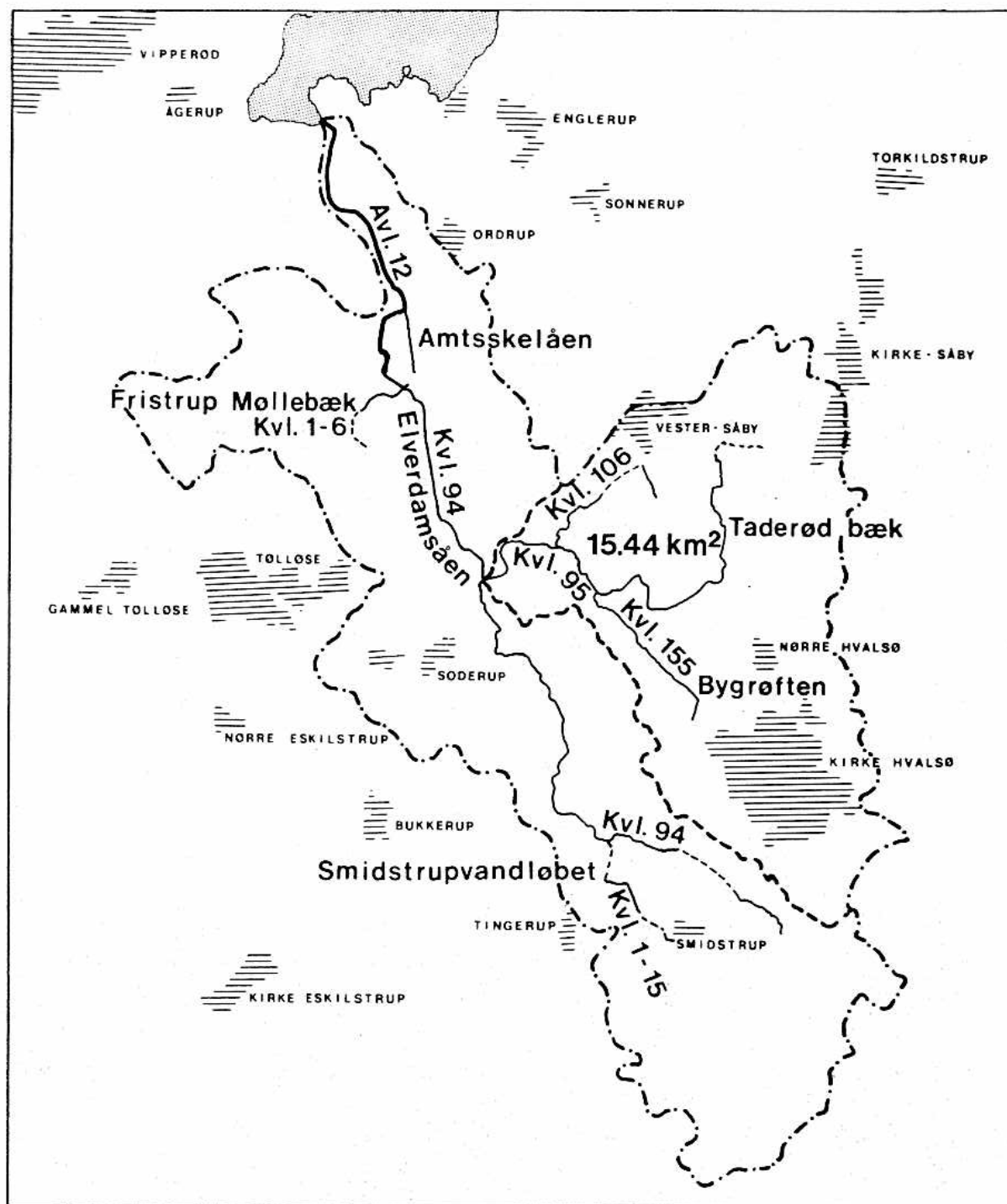
St. 9776 - 10682 i Vestsjællands amt

St. 10682 - 11278 grænsevandløb

St. 11278 - 13226 i Roskilde amt.

Elverdamsåen udgør hovedløbet i et opland på i alt 41.77 km². Sideløbene fremgår af nedenstående skema.

Navn	Nr.	Udløb i Elverdamsåen	Kommune
Smidstrupvandløbet	-	station 2.780	privat
Bagløb fra Tadre Mølle	-	station 6.960	privat
Taderød bæk	95.	station 7.046	Hvalsø
Fristrup Møllebæk	-	station 9.394	Tølløse
Amtsskelåen	94.	station 10.680	Bramsnæs

OPLANDSGRÆNSE

Samlet opland 41.77 km²

3. Afmærkning og stationering.

Vandløbet er afmærket med 22 skalapæle fra station 0 til udløbet i Tempelkrog - Isefjorden.

Skalapælenes placering er angivet i nedenstående tabel.

Skalapæl nr.	Station meter	"Teoretisk bundkote" m.	Skalapæl nr.	Station meter	"Teoretisk bundkote" m.
1	0	-	12	8.160	5.85
2	600	-	13	8.760	5.16
3	1.700	-	14	9.456	4.30
4	2.916	-	51.10	9.827	3.28
5	4.060	-	16	10.294	0.64
6	4.552	-	17	10.626	0.51
7	5.040	-	18	11.026	0.35
8	5.540	-	19	11.326	0.23
9	6.440	-	20	11.714	0.07
10	7.063	9.40	21	12.233	- 0.14
11	7.520	7.95	22	12.563	- 0.27

51.10 = Registrerende målestation

Fixpunkter:

De anførte koter refererer til D.N.N., G.I., idet følgende fikspunkter er anvendt ved opmåling af vandløbet:

Punkt nr.	Kote m.	Station	Lokalitet
GI- 6-04-9006	73.876	890	Gavl, stuehus, Jerndal Mølle
GI-15-10-9018	53.220	3.683	Prøvegården
GI- 6-10-9020	12.298	7.850	Nordgavl Åstrup avlsgård
GI-15-10-9005	4.338	9.776	Udløb Kragebro, hugget cirkelmærke i ø. skråvange
Uden GI.	2.68	10.284	Overk.styrt v.udløb sandfang
Uden GI.	2.91	11.714	Bro, indløb
Uden GI.	1.53	13.010	Sluse, S. pille

4. Vandløbets vandføringsevne.

Vandløbsmyndighederne har besluttet, at vandløbets vedligeholdelse skal ske med henblik på at sikre de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten og vandløbets vandføringsevne.

Strækning 1 og 3

St. 0 - 649 og st. 1.456 - 7.046

Strækningen fra udløb af Storskoven til den rørlagte strækning, og fra den rørlagte strækning til tilløb af Taderød bæk, er målsat som A-vandløb. Strækningen forløber i en stejlt afgrænset ådal og har overalt så gode faldforhold, at der ikke sker aflejringer af sand og mudder. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage oprensning her. Der fastsættes derfor ingen vandføringsevne for denne strækning.

Strækning 2.

St. 649 - 1.456

Strækningen er rørlagt. (Se side 8).

Strækning 4.

St. 7.046 - 13.226

Vandføringsevnen beskrives ved en teoretisk skikkelse og fald gældende for vinterperioden, 1. januar til 30. april. Skikkelsen og faldet angiver den vandføringsevne, der mindst skal være til stede i vandløbet. Vandløbet kan antage en vilkårlig skikkelse, blot vandføringsevnen er mindst lige så stor, som den ville have været, hvis vandløbet havde haft den angivne teoretiske skikkelse og fald.

Vandføringsevnen kontrolleres mindst hvert tredje år ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. På strækninger, hvor der erfaringsmæssigt er risiko for aflejringer, foretages kontrollen af vandføringsevnen hvert år. Oprensningen skal foretages, hvis det konstateres, at vandføringsevnen er mindre, end hvad der svarer til 10 cm's aflejringer over den teoretiske bundkote (se side 9).

Vandføringsevnen beskrives ved følgende teoretiske dimensioner og fald:

Strækning 2.

Station meter	Bund- kote m	Fald o/oo	Rørdi- mension cm	Anlæg	Anmærkning
649	52.03	6.10	Ø.40	-	
667	51.92	3.60	50	1.0	Åben stykke
695	51.82	0.0	Ø.40	-	
864	51.82	10.00	Ø.80	-	1.m. brønd
890	51.56	2.40	Ø.50	-	1.m. brønd
956	51.40	1.50	Ø.50	-	
1002	51.33	3.10	Ø.50	-	
1137	50.91	-	-	-	1.m. brønd
1137	50.85	12.00	Ø.55	-	
1252	49.47	12.00	Ø.40	-	
1264	49.33	5.00	Ø.50	-	
1300	49.15	6.00	Ø.50	-	1.m. brønd
1456	48.22	-	-	-	

Strækning 4.

Station meter	Bund- kote m	"Fald" o/oo	Bund- bredde cm	Anlæg	Anmærkning
7046	9.50	6.10	140	1.0	Taderød bæk
7120	9.05	2.75	140	1.0	
7520	7.95	0.9	180	1.0	skalapæl
7844	7.65	11.4	180	1.0	Rødebro
7936	6.60	3.3	180	1.0	Bro i Åstrup
8160	5.85	1.15	200	1.0	skalapæl
8760	5.16	1.8	200	1.0	skalapæl
8960	4.80	1.0	200	1.0	
9456	4.30	2.2	200	1.0	skalapæl
9776	3.60	6.2	200	1.0	Kragebro
10097	1.60	10.9	200	1.0	
10184	0.65	0.0	300	1.25	Sandfang
10284	1.20	-	-	-	Fiskepassage
10294	0.64	0.4	200	1.25	
10680	0.49	0.4	250	1.5	Amtsskelåen
12590	- 0.28	1.24	350	1.5	
13010	- 0.80	-	400	-	Sluse
13010	- 1.00	0.0	400	1.5	
13176	- 1.00	10.0	400	1.5	
13226	- 0.50	-	-	-	Tempelkrogen

5. Bygværker.

Station	Art	Opmålt bundkote meter	Ejerforhold
649- 667	rørledning $\emptyset$ .40	51.96	Hvalsø kommune
695- 864	rørledning $\emptyset$ .40	51.87	Hvalsø kommune
864- 890	rørbro $\emptyset$ .80	-	kommunevej, Hvalsø kommune
890- 1137	rørledning $\emptyset$ .50	-	Hvalsø kommune
1137- 1252	rørledning $\emptyset$ .55	-	Hvalsø kommune
1252- 1300	rørledning $\emptyset$ .40	-	Hvalsø kommune
1300- 1456	rørledning $\emptyset$ .50	48.14	Hvalsø kommune
1810- 1816	rørbro $\emptyset$ .60	47.58	Matr.nr. 11 a, Kirke Hvalsø
2020- 2023	rørbro $\emptyset$ .60	-	Matr.nr.4 a, Smidstrup
2275- 2277	gangbro, træ	-	privat
2327- 2411	støbt tunnel slug: 2.05x1.5m	-	Nedlagt bane/Hvalsø kommune
3677- 3683	støbt vejbro slug: 2.0x1.3 m	32.54	Hvalsø og Tølløse kommuner
3875- 3934	jernbanetunnel slug: 2.1x3.25m		DSB.
5878- 5885	vejbro, sten kiste m. 2 slug.	22.03	Hvalsø og Tølløse kommuner
5911- 5915	arbejdsbro	-	Matr.nr.1 e, Sonnerup Hoved
6024- 6030	arbejdsbro	-	Matr.nr.1 d, Sonnerup Hoved
7048- 7054	Skyttebro, sten kiste m. 2 slug	9.60	Hvalsø og Tølløse kommuner
7844- 7850	Rødebro, sten- kiste m.2 slug	7.43	Hvalsø og Tølløsekommuner
7936- 7938	Bro, Åstr.park	6.49	Åstrup Hovedgård
8247- 8249	Svellebro	-	Åstrup Hovedgård
8604- 8606	Arbejdsbro, træ	-	Åstrup Hovedgård
8796- 8801	Arbejdsbro, træ	5.08	Åstrup Hovedgård
9404	akvadukt	-	privat
9776- 9796	Kragebro, sten- bro m.2 slug	3.50	Vestsjællands amt
10184-10294	Sandfang	-	Vestsjællands amt
10284-10294	Fiskepassage	1.20	Vestsjællands amt
11714-11777	Motorvejsbro slug: 3.5x2.75m	-0.20	Vejdirektoratet
12228-12233	Betonbro	-0.35	Landvindingslaget
12558-12563	Betonbro	-0.39	Landvindingslaget
13010-13012	Sluse m. 3 åb- ninger:1.3x1.16	-0.79	Landvindingslaget

Dige mellem st. 12561 og 13010.

Langs Elverdamsåens vestlige bred, fra station 12563 og til landvindingslaget "Elverdamsengene og Tempelkrog's" hoveddæmning, forløber et dige. Diget hører under landvindingslaget, som varetager vedligeholdelsen. Mellem digefoden og vandløbets kant, er der en 1.25 meter bred banket. Diget har følgende dimensioner: Kronekote +2.00 meter, kronebredde 1.2 meter og anlæg 2.0 på digeskråningerne.

Sluse st. 13010.

Slusen tilhørende landvindingslaget "Elverdamsengene og Tempelkrog" er beliggende i st. 13010, og er forsynet med tre selvvirkende klapper ophængt i øjestænger. Slusen vedligeholdes og passes af landvindingslaget.

Krydsende kabler og ledninger.

Nedenstående liste rummer oplysninger om krydsende ledninger og kablere omtrentlige placering i forhold til vandløbets stationering. For oplysninger om ledningers nøjagtige krydsningssted henvises til ejeren. Listen er baseret på oplysninger, der løbende er tilgået amt- og kommuners vandløbsarkiv.

Station	Art og dimension	Ejerforhold
580	Naturgasledning	DONG
3860	Lyslederkabel	KTAS
5920	Lavspændingskabel	NVE
7120	Lavspændingskabel	NVE
8800	Olieledning	Dansk Olieberedskabs Lager
9796	Lavspændingskabel	NESA

6. Administrative bestemmelser.

1. Vandløbet administreres af Hvalsø kommune, Tølløse kommune, Vestsjællands amt og Roskilde amt efter følgende fordeling:

Hvalsø kommune: st. 0 - 3875 og st. 7046 - 8060.

Tølløse kommune: st. 3875 - 7046 og st. 8060 - 9776.

Vestsjællands amt: st. 9776 - 10682.

Roskilde amt: st. 10682 - 13226.

Udgifterne til vedligeholdelsen af den 596 meter lange strækning (st. 10682 - 11276) i skellet mellem de to amter, deles ligeligt mellem de to amtskommuner.

2. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at vandløbets vandføringsevne ikke ændres.
3. Vandløbets vedligeholdelse - men ikke fornyelse (hel eller delvis) af rørlagte strækninger - påhviler vandløbsmyndighederne. Med hensyn til de fastlagte vedligeholdelsesbestemmelser henvises til kapitel 9.
4. Bygværker - såsom styrt, stryg og skråningssikringer, der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet. Vedligeholdelsen af øvrige bygværker, broer, stemmeværker, overkørsler, bolværker m.v., påhviler de respektive ejere eller brugere. Bygværker der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan på vandløbsmyndighedernes foranstaltning fjernes eller istandsættes på ejerens bekostning. Ejere eller brugere har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jf. vandløbslovens § 27, stk. 4.

7. Bestemmelser om sejlads.

1. Det er tilladt at sejle på vandløbet med ikke-motordrevne småfartøjer som robåde, kajaker og kanoer. Sejladsen må ikke være til skade eller ulempe for vandløbet eller for andres jagt og fiskeri.
2. Den, der lovligt spærrer for sejlads som nævnt i pkt. 1, skal anvise anden adgangsvej over sin ejendom.
3. Retten til sejlads giver ikke adgang til at betræde andres ejendom.
4. Begrænsningerne i sejladsretten (pkt.ne 1-3) gælder ikke for vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse.

8. Bredejerforhold.

Fråholdte bræmmer.

1. Vandløbets bræmmer er arealer langs vandløbet, hvor jorden skal henligge udyrket. Bræmmebredden måles fra vandløbets øverste kant.

Bræmmebredden er 2 m.

Arbejdsbælte langs åen.

2. Ejere eller brugere af ejendomme der grænser op til vandløbet er pligtige til at tåle udførelsen af de nødvendige vedligeholdelsesarbejder. Herunder er bl.a. transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 meter bredt. Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art, må ikke anbringes nærmere end 8 meter fra vandløbets øverste kant uden vandløbsmyndighedens tilladelse.

Afgræsning langs vandløbet.

3. Benyttes arealerne til løsdrift skal der opsættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant. Hegnene langs vandløbet kan påbydes fjernet med en frist på mindst 2 uger efter tilsynets meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.
4. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbene til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.

Bortledning af vand.

5. I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen uden vandløbsmyndighedens tilladelse bortlede vand fra vandløbet, eller foranledige, at vandstanden i vandløbet forandres eller vandets frie løb hindres.

Regulering m.m.

6. Regulering, rørlægning af vandløbet, faskinsætning, etablering af broer og overkørsler, udførelse af rørledninger, lægning af kabler m.m. må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens godkendelse.

I det hele taget må ingen uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven.

Forurening m.v.

7. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der kan foranledige aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand, jf. miljøbeskyttelsesloven.

Drænudløb og grøfter.

8. Nye tilløb og tilløb der reguleres, kan vandløbsmyndigheden kræve forsynet med en 5 meter bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.
9. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.
10. Nye drænudløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres med underkanten af røret dybere end 20 cm. over den teoretiske bundkote, som er angivet i afsnit 4. På de vedligeholdelsesfrie strækninger oplyses koten hos vandløbsmyndigheden.

11. For at skåne drænudløb og andre udløb i vandløbet under vedligeholdelsen, kan ejerne markere disse med en træpæl på mindst en meters højde, anbragt på vandløbets øverste kant.

Skade på bygværker m.v.

12. Beskadiges vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet, eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 55.

13. Afmærkningen med kantpæle, skalapæle og bundpæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er skadevolderen pligtig til at bekoste retableringen.

Træer og buske skal bevares.

14. Træer og buske på vandløbets skråninger og 2 m brede bræmmer må ikke fjernes uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Vandløbsmyndigheden kan træffe beslutning om ny beplantning langs vandløbet for at øge beskygningen af vandløbet, jf. vandløbslovens § 27 stk. 2. Udgiften til ny beplantning og vedligeholdelse påhviler vandløbsmyndigheden.

Fiskeredskaber.

15. Fiskeredskaber, såsom ruser m.v., skal afmærkes med en 1,5 meter høj pæl, anbragt på vandløbets øverste kant. Fiskeredskaberne skal fjernes i forbindelse med grødeskæring i vandløbet. Det påhviler ejerne af fangstredskaberne selv at holde sig underrettet om tidspunkterne for grødeskæring.

Overtrædelse af bestemmelserne.

16. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jf. § 85 i vandløbsloven.

9. Vedligeholdelse.

Vandløbsmyndighederne har med udgangspunkt i regulativets redegørelse besluttet, at vedligeholdelsen af de enkelte vandløbsstrækninger skal udføres således, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav den målsatte anvendelse stiller hertil. Elverdamsåen er målsat som A-vandløb (særligt naturvidenskabeligt interesseområde) på strækningen station 0 - 7046, tilløb Taderød bæk, og som B1-vandløb (Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk) fra station 7046 til udløb i "Tempelkrog"- Isefjord jf. afsnit 2.1, side 4 i redegørelsen. Vandløbsmyndighederne har i konsekvens heraf besluttet følgende vedligeholdelsesbestemmelser:

Generelle bestemmelser.

1. Den enkelte vandløbsmyndighed afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning (se side 12).
2. Vandløbet foranstalles vedligeholdt af den enkelte vandløbsmyndighed (se side 12).
3. Lodsejere, eller andre med interesse i vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til den kommune/det amt, som er vandløbsmyndighed.
4. Vandløbet vedligeholdes i en slynget strømrende.

Strømrendebredder i meter.

Station	grødeskæring juni - august	grødeskæring september - oktober	oprensning
0- 7046	vedligeholdelsesfrit	som hovedregel vedligeholdelsesfrit	ingen oprensning
7046-10184	vedligeholdelsesfrit	2/3 x teoretisk bundbredde	2/3 x teoretisk bundbredde
10184-13226	1/2 x teoretisk bundbredde	2/3 x teoretisk bundbredde	2/3 x teoretisk bundbredde

Oprensning.

5. Strækning 1 og 3.
st. 0 - 649 og st. 1456 - 7046.

Der foretages ikke oprensning på disse strækninger. Plastic og andet affald fjernes dog. Større nedfaldne grene fjernes, hvis disse i væsentlig grad har indflydelse på vandløbsdyrenes frie bevægelighed.

Hvor vandløbet passerer gennem egentlig skov, er skovejeren pligtig til at fjerne væltede træer fra vandløbet.

- Strækning 2.
st. 649 - 1456.

Brøndene på strækningen tilses og renholdes.

- Strækning 4.
st. 7046 - 13226.

Oprensningen foretages ud fra krav til vandløbets vandførings- evne, som angivet i kap. 4 (side 9). Oprensningen skal igangs- sættes, hvis det konstateres, at vandføringsevnen er mindre, end hvad der svarer til 10 cm's aflejringer over den teoretiske bundkote.

Når det efter opmåling eller pejling af vandløbet er konstateret, at vandføringsevnen er blevet for lille, foretages oprensning i førstkommende 1. august - 15. oktober.

Oprensningen begrænses til vandløbets naturlige strømrende i en bredde som angivet i tabellen side 18. Oprensningen må kun omfatte sand og mudderaflejringer. Sten og grus må ikke graves op, og overhængende brinker, trærødder m.m. må ikke be- skadiges.

Ved oprensningen forbedres vandføringsevnen ikke til mere, end hvad der svarer til vandføringsevnen ved den teoretiske skikkelse ved en bundkote på 10 cm under den angivne teoretiske bund- kote.

6. Sandfang, st. 10184 - 10284:

Sandfanget vedligeholdes af vandløbsmyndigheden som en del af vandløbet. Der skal senest foretages oprensning af sandfanget, når den gennemsnitlige aflejring er på højde med overfaldskanten for enden af sandfanget.

Der ydes ikke erstatning for oplægning af fyld fra sandfanget i tiden fra 1. oktober til 31. marts. Udenfor denne periode ydes erstatning for afgrødetab.

Den opgravede fyld fra sandfanget oplægges indtil 10 meter fra vandløbets øverste kant, og spredes efter nærmere aftale med ejeren af matr.nr. 14b, Kvarmløse by, Soderup sogn.

Grødeskæring.

7. Grødeskæring foretages i grødeperioden, normalt juni - oktober. Der skæres kun grøde på strækninger med væsentlig grødevækst i strømrønden.

st. 0 - 7046.

Der foretages som hovedregel ingen grødeskæring.

st. 7046 - 10184.

Grødeskæring én gang årligt.

st. 10184 - 13226.

Grødeskæring to gange årligt.

Grøden skal skæres i et slynget forløb, således at der fremkommer eller bibeholdes en eventuel eksisterende strømrønde i en bredde som angivet i tabellen (side 18). Slyngevingerne skal såvidt muligt forløbe således, at drænudløb og andre udløb munder ud i en grødefri strømrønde.

Grødeskæringen skal foretages så skånsomt som muligt, og under arbejdet må vandløbsbunden ikke forstyrres.

Ved unormalt høj vandstand kan der iværksættes ekstra grødeskæring, hvis der fremsættes ønske herom fra lodsejere, og vandløbsmyndigheden skønner, at der er fare for betydelige skader. På strækningen st. 0 - 7046 skal en ekstraordinær grødeskæring foretages i strømmende.

Slåning af skrånninger og bræmmer.

8. Vegetationen på vandløbets skrånninger og bræmmer skal henligge uslået, medmindre særlige forhold gør sig gældende.

Ved særlige forhold forstås følgende:

- pleje af nyetablerede skyggegivende træbeplantninger eller lignende. Slåning må foretages hele sommerperioden.
- når det er nødvendigt af hensyn til at kunne slå grøden manuelt, eller med maskine, idet det bemærkes, at det som regel kun vil være aktuelt ved grødeskæringen om efteråret.
- stivstænglet vegetation på skråningerne, der væsentligt forringer vandføringsevnen. Slåning må foretages efter 1/10.
- vækst af arten kæmpe-bjørneklo, brændenælder og rød hestehov. Disse arter skal så vidt muligt bekæmpes i hele vækstperioden.

Grøde og oprenset fyld.

9. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, jf. vandløbslovens § 28, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.
10. Afskåren grøde optages efter vandløbsmyndighedens vurdering med det samme eller på dertil indrettede og med lodsejeren aftalte grødeoptagningspladser. Grøden, der er taget op på grødeoptagningspladser, skal vandløbsmyndigheden fjerne senest 3 dage efter optagning.
11. Sand og mudder m.m., der graves op af vandløbet ved den regulativmæssige vedligeholdelse, skal placeres udenfor vandløbets bræmmer. Det opgravede sand og mudder skal ejerne eller

brugerne af de tilstødende jorder udjævne langs vandløbet senest seks uger efter opgravningen. Hvis der er uhøstede afgrøder på de pågældende arealer, kan udjævningen udsættes til efter høst.

12. Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er gravet sand og mudder op, som skal udjævnes. Undlades dette, kan vandløbsmyndigheden efter forudgående varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.
13. Grøde m.v. der samler sig ved stemmeværker, broer og andre bygværker, skal ejerne tage op, se også pkt. 6.4. side 12.

Udbedring af bygværker m.m.

14. Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis udenfor perioden maj - oktober.

10. Tilsyn.

1. Tilsynet med vandløbet udøves af de respektive kommuner og af Roskilde amt for amtsvandløbet.
2. Der foretages offentligt syn over vandløbet hvert efterår.
3. De der har ønske om at deltage i dette syn, kan træffe nærmere aftale herom med vandløbsmyndigheden (se side 12).

11. Revision.

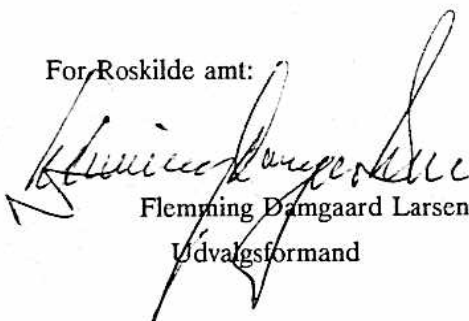
Dette regulativ skal senest optages til revision år 2003.

12. Regulativets ikrafttræden.

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i mindst 8 uger med adgang til at indgive eventuelle indsigelser og ændringsforslag.

Regulativet er herefter vedtaget af Roskilde amt, Vestsjællands amt, Tølløse kommune og Hvalsø kommune.

For Roskilde amt:

Flemming Dønggaard Larsen
Udvalgsformand

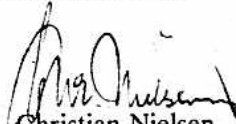

Søren Eriksen
Forvaltningschef

For Vestsjællands amt:

Søren Eriksen
Amtsborgmester

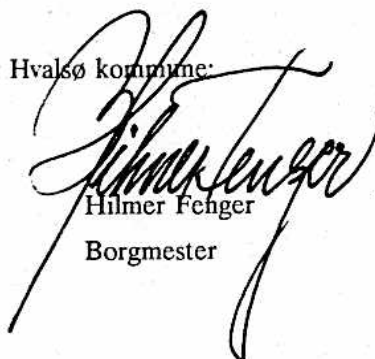

Hanne Jespersen
Chef for Natur & Miljø

For Tølløse kommune:

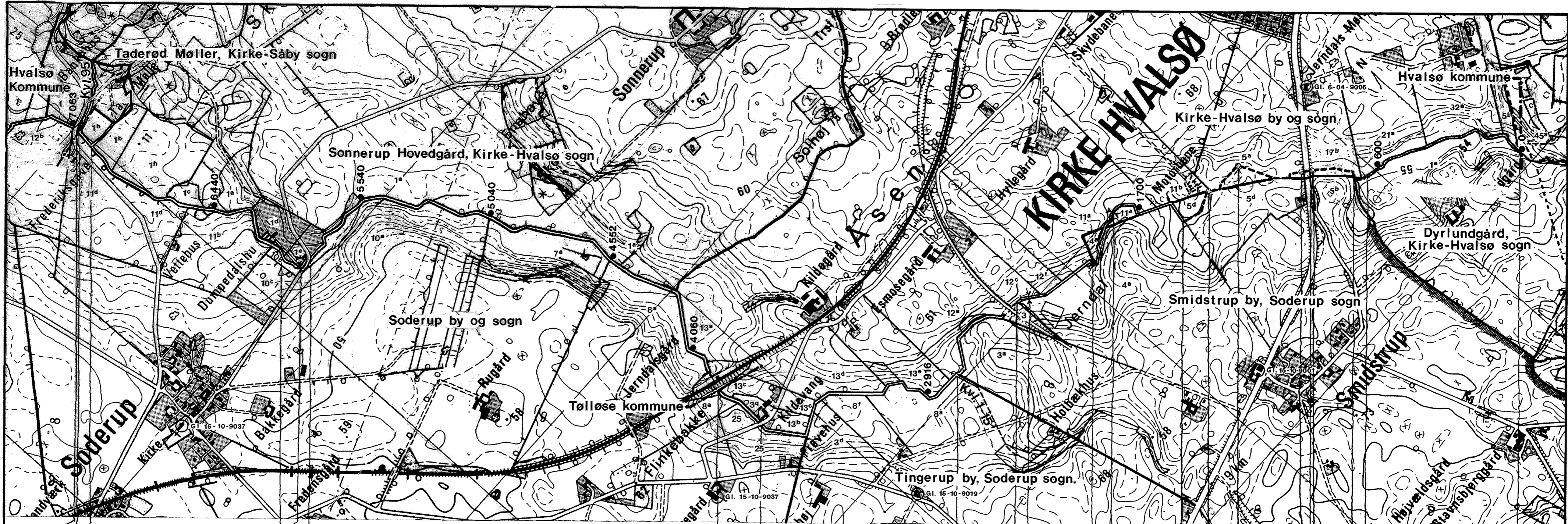

Christian Nielsen
Borgmester

Erik Lausen
Kommuneingeniør

For Hvalsø kommune:

Hilmer Fenger
Borgmester

Peter Jensen
Kommuneingeniør

vejbro SKYTTEBRO st. 7048-7054
 tilløb TADERØD BEK st. 7046
 bagløb FRA TADRE MØLLEBÆK st. 6960

arbejdsbro st. 6024-6030
 arbejdsbro st. 5911-5915
 vejbro DUMPEDALSVEJ st. 5878-5885

jernbanetunnel st. 3875-3934
 vejbro st. 3677-3683

tilløb SMIDSTRUPVANDLØBET st. 2780

nedlagt jernbane gangbro st. 2327 - 2411
 st. 2276 - 2277

rørbrø ø 60 st. 2020-2023
 rørbrø ø 60 st. 1810 - 1816

rørudløb st. 1456
 1 m. brønd ø 60 st. 1300
 1 m. brønd ø 65 st. 1137

1 m. brønd ø 60 st. 890
 rørbrø ø 60 st. 864-890
 1 m. brønd st. 864

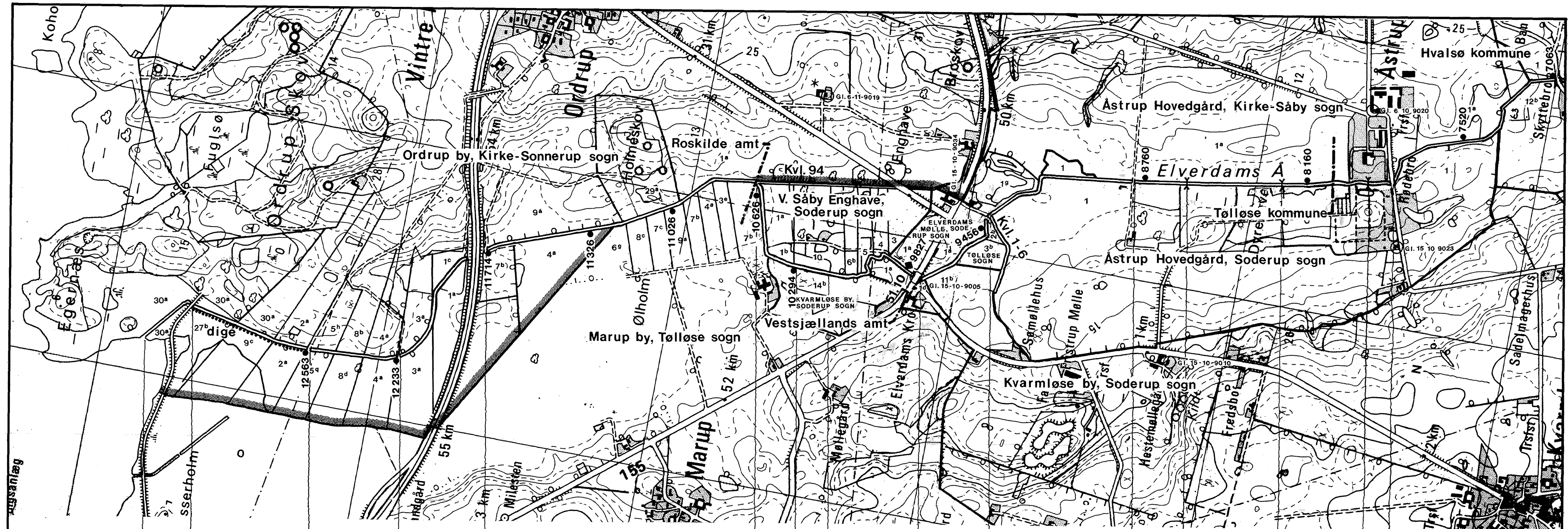
rørindløb ø 40 st. 695
 rørslagt ø 40 st. 649-667

udløb FRA STORSKOVEN st. 0

Regulativ for Elverdamsåen
 Avl. 12. Kvl. 94. Oversigtsplan

Mål 1:10 000 Tegn. 1.
 Tegn.nr. Appendiks 1.

UDARBEJDET AF ROSKILDE AMT, 24.06.1993.

Kvarmløsevej

- udløb i Isefjord st.13226
- sluse st.13010-13012 Sserholm
- arbejdsbro st.12558-12563
- arbejdsbro st.12228-12233
- motorvejsbro st.11714-11777
- tilløb AMTSKELÆEN st.10680
- styrt, udløb sandfang st.10284
- indløb sandfang st.10184
- vejbro KRAGEBRO st.9776-9796
- akvadukt FRISTRUP MØLLBÆK st.9404
- tilløb st.9394
- arbejdsbro st.8796-8801
- arbejdsbro st.8604-8606
- arbejdsbro st.8247-8249
- gangbro st.7936-7938
- vejbro RØDEBRO st.7844-7850

Regulativ for Elverdamsåen
Avl. 12, Kvl. 94. - Oversigtsplan

Mål 1:10 000 Tegnr. 2.
Tegn.nr. Appendiks 1.

vejbro SKYTTEBRO st. 7048-7054
 tilløb TADERØD BÆK st. 7046
 bagløb FRA TADRE MØLLEBÆK st. 6960

arbejdsbro st. 6024-6030
 arbejdsbro st. 5911-5915
 vejbro DUMPEDALSVEJ st. 5878-5885

jernbanetunnel st. 3875-3934

vejbro st. 3677-3683

tilløb SMIDSTRUPVANDLØBET st. 2780

nedlagt jernbane st. 2327-2411
 gangbro st. 2276-2277

rørbro ø 60 st. 2020-2023

rørbro ø 60 st. 1810-1816

rørudløb st. 1456

1m. brønd ø 50 st. 1300

1m. brønd ø 55 st. 1137

1m. brønd ø 50 st. 890

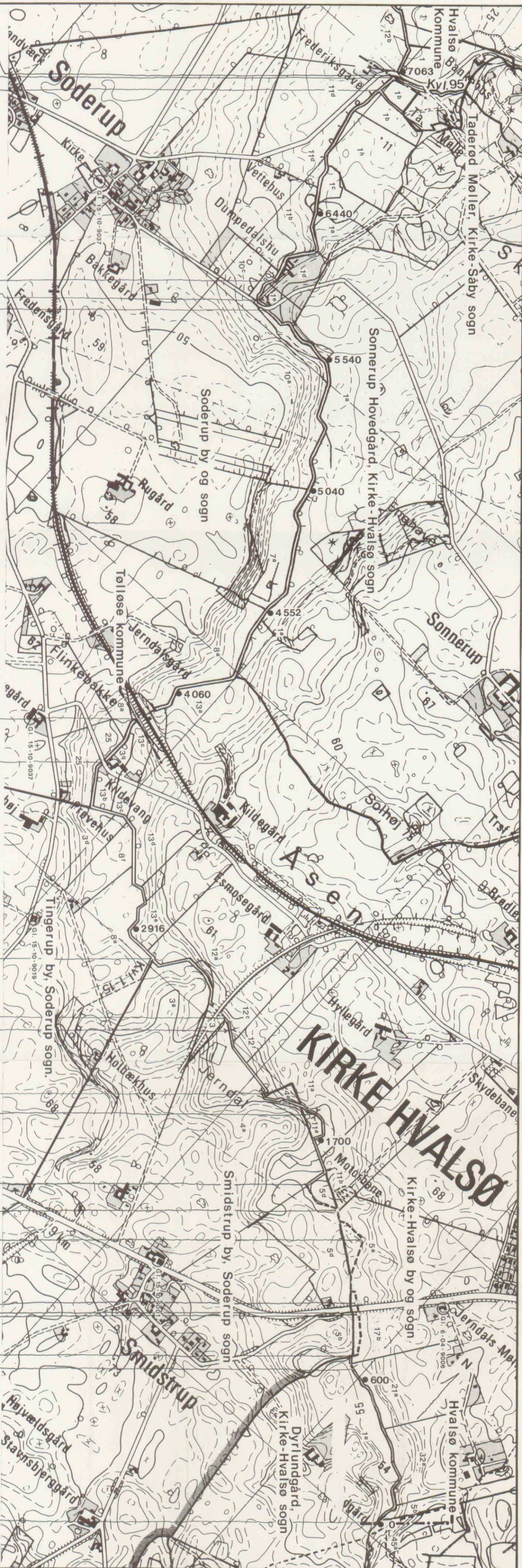
rørbro ø 80 st. 864-890

1m. brønd st. 864

rørindløb ø 40 st. 695

rørlagt ø 40 st. 649-667

udløb FRA STORSKOVEN st. 0

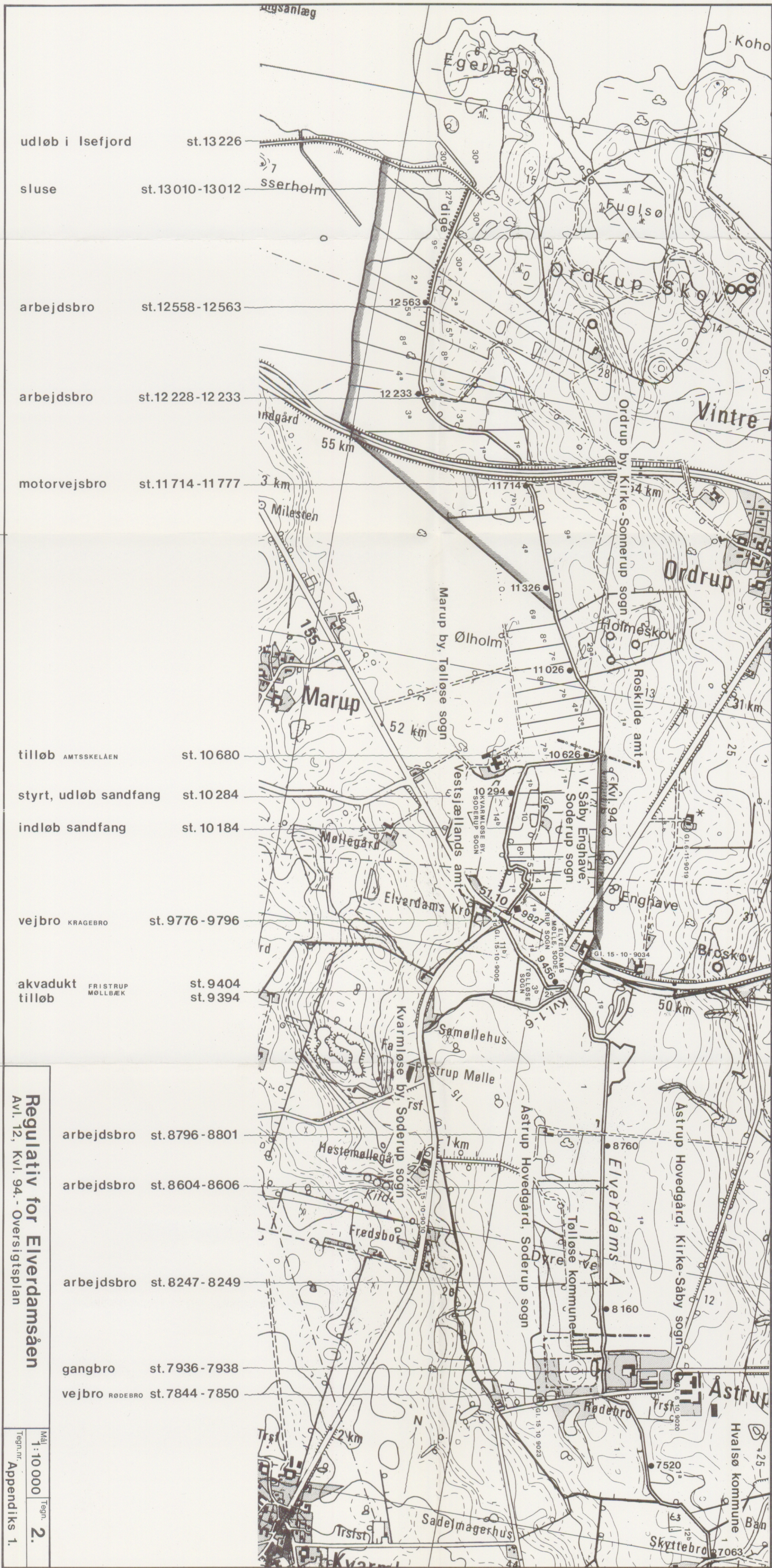

Regulativ for Elverdamsåen

Avl. 12, Kvl. 94. - Oversigtsplan

UDARBEJDET AF ROSKILDE AMT, 24.06.1993.

Mål 1 : 10 000
 Tegn.nr. 1.
 Appendiks 1.

udløb i Isefjord st.13 226

sluse st.13010-13012

arbejdsbro st.12558-12563

arbejdsbro st.12 228-12 233

motorvejsbro st.11714-11777

tilløb AMTSSKELÅEN st. 10 680

styrt, udløb sandfang st.10 284

indløb sandfang st. 10 184

vejbro KRAGEBRO st. 9776-9796

akvadukt tilløb FRISTRUP MØLLBÆK st. 9404 st. 9394

arbejdsbro st. 8796-8801

arbejdsbro st. 8604-8606

arbejdsbro st. 8247-8249

gangbro st. 7936-7938

vejbro RØDEBRO st. 7844-7850

Regulativ for Elverdamsåen

Avl. 12, Kvl. 94. - Oversigtsplan

Mål 1:10 000 Tegnr. 2.

Tegn.nr. Appendiks 1.